

[Handelsministeren.]

af denne lovgivning. I det ydre har det dels været markeret ved, at man har nedsat særlige udvalg til at forberede ophævelsen — bedst kendt er formentlig afviklingskommissionen fra 1949 — dels ved, at lovene hver gang er blevet givet som midlertidige og ofte kun har haft gyldighed i ret korte perioder. Når denne lovgivning trods de mange bestræbelser og trods regeringer af skiftende partifarve aldrig er blevet ophævet, må det skyldes, at der i dansk økonomi er kræfter, der gør en ophævelse meget vanskelig.

Vor lovgivning om importregulering m. m. har hidtil gennemgået to stadier, idet lovene fra 1932 til krigens udbrud hovedsagelig havde til formål at bremse anvendelsen af fremmed valuta. Indirekte fik disse love en vis betydning som handelspolitiske og beskæftigelsespolitiske instrumenter.

I 1939 ændredes hovedformålet imidlertid til at blive det forsyningspolitiske; det blev anset for nødvendigt at give staten adgang til at have et vist indseende med, at der skaffedes de nødvendige varer til landet. Der måtte åbnes muligheder for at rationere landets knappe forsyninger, og man anså det dengang for nødvendigt, at handelsministeren havde vidtgående bemyndigelser til at træffe ekstraordinære foranstaltninger også på produktionens og fordelingsområdet. Disse bemyndigelser føltes det rimeligt at opretholde også i de vanskelige og urolige efterkrigsår.

I de senere år er situationen imidlertid blevet sådan ændret, at man i dag står over for en ny, en tredje periode. Medens forsyningssituationen er så lettet, at man må kunne ophæve de bemyndigelser, ministeren har haft på dette område, er vore forhold nu som i 1930'erne præget af valutारiske vanskeligheder, og man må anse det for nødvendigt, at vi fortsat har en lov, der af hensyn til vore valutaforhold muliggør en vis regulering af indførslen. Hertil kommer, at de mange års importregulering har påvirket vor industrielle struktur på en sådan måde, at en pludselig ophævelse af vor importregulering ville stille betydelige dele af vor industri over for endog meget store vanskeligheder.

Det lovforslag, jeg i dag har den ære at fremsætte, indeholder ret store ændringer

fra den lov, vi har levet under i de sidste år. Som en konsekvens af den skete udvikling foreslås loven ikke længere betegnet som vareforsyningslov, men i stedet som lov om valutaforhold m. v.

De sidste års økonomiske politik har været præget af en tendens i retning af større liberalisering; målt på den måde, hvorpå vi sædvanligvis gør det, nemlig i procent af importen i 1948, er liberaliseringsprocenten over for EPU-landene nu oppe på 86. Tilbage er således kun en importregulering på 14 pct. af indførslen i 1948. I forhold til vor tids import drejer det sig dog om ca. 20 pct. Denne importregulering omfatter, som det vil være bekendt, fortrinsvis færdigvarer og visse halvfabrikata.

En liberalisering kan gennemføres dels ved, at import overføres fra bunden liste til fri, dels ved, at man inden for den bundne listes rammer går over til en friere bevillingsudstedelse. Ofte vil det sidste kunne være en forberedelse til en egentlig frilisteordning. Overførsel til friliste er i løbet af det sidste par år praktisk talt gået i stå — jeg ser dog her bort fra de særlige ordninger på tekstilområdet. Derimod er der inden for den bundne liste sket en ikke uvæsentlig frigørelse, en liberalisering. At overførsel til friliste er gået i stå, hænger til dels sammen med, at Danmark, takket være vore meget lave toldsatser, har vanskeligt ved at foretage den sidste liberalisering, der ville åbne det danske marked fuldstændigt for udenlandsk konkurrence, uden at udlandets markeder, der ofte er beskyttet af høje toldmure, på tilsvarende måde ville blive åbnet for os. Vi har ikke den valutariske baggrund til at kunne gøre det, selv om vi eventuelt skulle have lyst til det.

Som bekendt foreligger der nu nordiske og europæiske markedsplaner og langt fremskredne tanker om et frihandelsområde, hvilket alt sammen gør det rimeligt at nære forventning om, at nogle af de toldmure, dansk afsætning støder på, vil blive nedbrudt, hvilket vil åbne muligheder for, at dansk importregulering yderligere vil kunne lempes noget. Jeg behøver ikke at fortælle, at disse markedsplaner endnu har en så vag form og Danmarks eventuelle tilslutning dertil er så usikker, at det umuliggør det at give nærmere meddelelse om den fremtidige importpolitik.